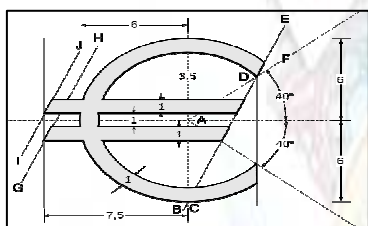

Euro, zavést nebo počkat?

Obsah:

- 1.- Euro
- 2.- Historie evropské měnové integrace
- 3.- Eurozóna
- 4.- Euro a Česká Republika
- 5.- Nejčastější otázky na téma: Zavedení eura

Euro

Euro (symbol €, měnový kód ISO 4217: EUR) je měna eurozóny a po americkém dolaru (USD) druhý nejdůležitější reprezentant ve světovém měnovém systému.

Symbolem nové měny se stalo dvakrát vodorovně přeškrtnuté řecké písmeno epsilon – €. (Jednak pro to, že Řecko je považováno za kolébkou evropské civilizace, a také pro to, že je to počáteční písmeno Evropy. Dvě vodorovné čáry pak mají symbolizovat sílu a stabilitu nové měny.)

Měnová politika eurozóny je prováděna Evropskou centrální bankou ve Frankfurtu nad Mohanem.

Euro je oficiálním platidlem v 15 z 27 států Evropské unie (těchto 15 států tvoří eurozónu) a v šesti dalších zemích mimo EU.

Od roku 2009 se 16. členem eurozóny stane Slovensko.

Jedno euro se člení na 100 centů (eurocentů).

Euromince mají nominální hodnoty 1 c, 2 c, 5 c, 10 c, 20 c, 50 c, 1 € a 2 €.

Eurobankovky mají nominální hodnoty 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € a 500 €.

Eurobankovky jednotlivých nominálních hodnot mají design na lícové i rubové straně shodný pro všechny členské státy eurozóny.

Návrhy bankovek eura byly schváleny na zasedání Rady Evropy v Dublinu v roce 1996. Rada Evropy vybrala návrh rakouského výtvarníka Roberta Kaliny, zobrazující sedm stavebních stylů sedmi epoch evropských kulturních dějin. Výjevy na bankovkách představují jednotlivé architektonické prvky – okna a brány na lícové straně a mosty na straně rubové, což mají být současně metafory evropské spolupráce. Bankovky na rozdíl od mincí nenesou na rubové straně národní motivy.

Návrhy mincí eura a eurocentů belgického výtvarníka Luca Luyckxe byly schváleny na zasedání Evropské rady v Amsterodamu v červnu 1997. Všechny mince mají kulatý tvar s výjimkou mince v hodnotě 20 centů, která má tvar španělského květu. Na rozdíl od bankovek je na rubové straně mincí prostor pro národní motivy.

Aktuální kurz ke dni 27.11. je - 25,17 (podle ČNB)

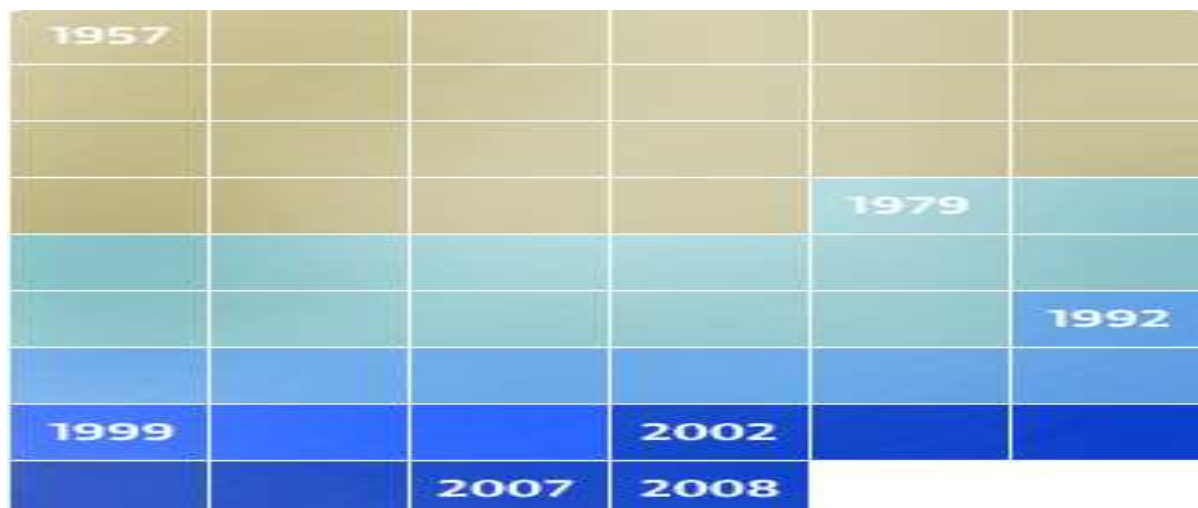
Historie evropské měnové integrace

Zavedení společné měny euro je výsledkem dlouhodobého integračního procesu. Jeho počátky lze neformálně datovat do r. **1944**, kdy byly v americkém letovisku Bretton-Woods dohodnuty principy nového světového měnového řádu, založeného na systému pevných avšak přizpůsobitelných kurzů. Do tohoto kurzového uspořádání se zapojilo i šest evropských států (Belgie, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Lucembursko), které se v roce **1957** rozhodly pro užší ekonomickou spolupráci. Brettonwoodský systém se rozpadl v r. **1973**.

V březnu **1979** začal fungovat Evropský měnový systém, který představovat kvalitativní posun v měnové spolupráci. Tento systém se stal nástupišťem pro druhý pokus o vytvoření měnové unie, jehož obrysy nastínila tzv. Delorova zpráva.

Většina námětů Delorovy zprávy byla převzata Maastrichtskou smlouvou, kterou členské země uzavřely na konci r. **1991**. Tato smlouva vytyčila časový i technický plán na vytvoření Hospodářské a měnové unie. Realizován byl v r. **1999**, kdy dvanáct evropských států (Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Německo, Nizozemí, Lucembursko, Portugalsko, Rakousko a Španělsko) začalo provádět společnou měnovou politiku a zavedlo společnou měnu euro. O dva roky později do eurozóny vstoupilo Řecko. O další rok později euro začalo obíhat též v hotovostní podobě bankovek a mincí.

Proces rozšiřování eurozóny pokračuje i v současné době. Na začátku r. **2007** euro nahradilo slovinský tolar a na začátku roku **2008** jej jako svou měnu přijaly dva Středomořské ostrovní státy Kypr a Malta.

Vysvětlivky:

 - rok 1957-1978
 - rok 1979-1991

 - rok 1992-1998
 - rok 1999-2001
 - rok 2002-2008

Eurozóna

Eurozóna je označení pro ty státy Evropské unie, které přijaly společnou měnu euro. Mezi původními patnácti členy Unie euro nebylo zavedeno ve **Velké Británii, Dánsku a Švédsku**.

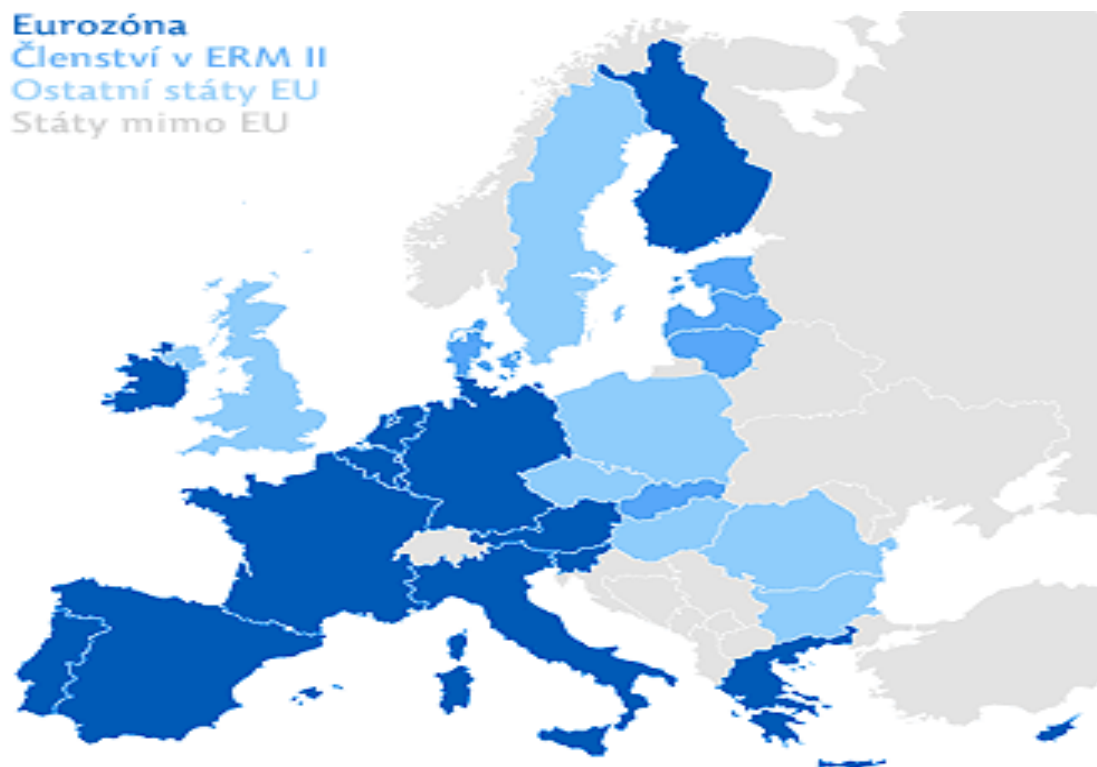
První dvě jmenované země si při vyjednávání Maastrichtské smlouvy prosadily trvalou výjimku na zavedení eura, která umožňuje neúčastnit se třetí fáze projektu Hospodářské a měnové unie, tj. samotné zavedení eura.

Pro ostatní země platí povinnost přijmout euro, pokud budou splněna požadovaná kritéria. V současné době to platí pro **Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Švédsko**.

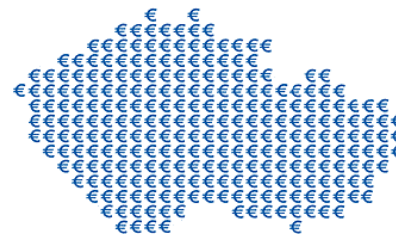
Ze zemí z poslední vlny rozšiřování Evropské unie zavedlo euro od 1. ledna 2007 **Slovinsko**.

Od 1. ledna 2008 se členy eurozóny staly **Kypr a Malta**.

V eurozóně je prováděna jednotná měnová politika, za kterou odpovídá Evropská centrální banka.

Euro a Česká republika

Česká republika se 1. května 2004 stala členem Evropské unie, čímž se rovněž zavázala k přijetí jednotné evropské měny. Termín, ke kterému bude Česká republika usilovat o přijetí eura, určí vláda. Členství v eurozóně je podmíněno splněním ekonomických a právních podmínek známých též jako maastrichtská kritéria.

Zavedení eura je proces s mnoha aspekty. Na jedné straně přináší řadu výhod, jakými jsou například jednodušší cestování nebo vyšší makroekonomická stabilita. Má však i své nevýhody, a to zejména v podobě ztráty samostatné měnové politiky. Zavedení eura se dotkne všech obyvatel České republiky, kteří by se měli dobře připravit. K usnadnění přechodu české ekonomiky na euro byl vypracován Národní plán zavedení eura v České republice, který řeší technické, organizační a právní náležitosti tohoto přechodu.

Národní plán stanoví, že přechod na euro musí respektovat několik důležitých principů: právní jistotu, ochranu spotřebitelů a minimalizaci nákladů spojených se zavedením eura.

Podmínky pro přijetí eura

Konvergenční kritéria, známé též jako maastrichtská kritéria, lze rozdělit na rozpočtová a měnová. Zatímco rozpočtová kritéria stanoví maximální výši schodku státního rozpočtu a veřejného dluhu v poměru k HDP, měnová kritéria se týkají velikosti inflace, výše úrokových sazeb a stability měnového kurzu. Nezbytnou podmínkou je udržitelnost těchto kritérií, nikoli pouze jejich jednorázové splnění.

KRITÉRIUM

<i>Cenová stabilita</i>	12měsíční průměr HICP inflace do 1,5 % nad referenční hodnotou, která je průměrem tří zemí s nejnižší inflací
<i>Úrokové míry</i>	10leté vládní dluhopisy s úrokovou mírou do 2,0 % nad průměrem vládních dluhopisů tří zemí s nejlepší cenovou stabilitou
<i>Vládní deficit</i>	do 3 % HDP
<i>Veřejný dluh</i>	do 60 % HDP
<i>Stabilita měnového kurzu</i>	minimálně dvouletý pobyt v ERM II bez porušení $\pm 15,0$ %ního flukтуаčního pásma a devalvace centrální parity

Vedle těchto kritérií uvádí Smlouva rovněž požadavek na slučitelnost právních předpisů jednotlivých zemí s legislativou Evropského společenství. Jedná se konkrétně o statut Evropského systému centrálních bank (ESCB) a Evropské centrální banky (ECB).

Nejčastější otázky na téma: Zavedení eura

1. Jaká budou zavedena opatření zabraňující zvyšování cen?

V první řadě to bude povinnost obchodníků po určitou dobu uvádět cenu zboží jak v korunách, tak i v eurech. Toto opatření zamezí možným tendencím některých obchodníků využít přechodu na euro ke zvýšení cen např. v podobě zaokrouhlení pouze směrem nahoru. Určitou roli zde bude hrát stát, který bude monitorovat a kontrolovat, zda jsou dodržována pravidla přepočtu a zaokrouhlování cen a tedy aby nedocházelo k neopodstatněnému zvýšení cen u některých obchodníků z titulu zavedení eura.

2. Až u nás bude euro, budeme mít stejné platy jako v Německu?

Změna měny nemá žádnou přímou souvislost ani s růstem cen a ani s růstem mezd. Životní úroveň Německa nebo ostatních vyspělých států EU budeme dohánět ještě řadu let. Euro by však mělo vytvořit příznivé podmínky pro urychlení procesu ekonomického vyrovnávání.

3. Proč vůbec máme euro zavádět?

Česká republika se zavázala přijmout euro podpisem přístupové smlouvy k EU. Souhlas se zněním přístupové smlouvy vyjádřili občané v referendu. V článku 4 Aktu o přistoupení ČR k EU je novým členským zemím udělena dočasná výjimka na zavedení eura, což znamená závazek v budoucnu euro zavést. Tento závazek sice není časově přesně vymezený, ale obecně se předpokládá, že ČR tak učiní, jakmile bude plnit všechna kritéria (viz Maastrichtská konvergenční kritéria v otázce č.1). Obecně pak zavedení eura v naší zemi přispěje k zvýšení důvěryhodnosti a stability české ekonomiky a v důsledku tak k jejímu vyššímu růstu a tedy rychlejšímu zvyšování životní úrovně občanů České republiky.

4. Kdy budou občané a další výše uvedené skupiny informovány, jak se připravit na měnu euro (s jakým předstihem)?

Národní plán zavedení eura také již obsahuje rámec komunikační strategie, která zajistí, že všichni občané budou s dostatečným předstihem informováni o chystaných krocích.

5. V čem spočívají nevýhody jednotné měny?

Ztráta samostatné měnové politiky (stanovování úrokových sazeb v rámci ECB, ztráta kurzu národní měny), z čehož plyne riziko, že země nebude schopna reagovat na změny v ekonomických podmínkách prostřednictvím měnového kurzu nebo úrokových sazeb.

Zdroje

<http://www.euroskop.cz>

<http://www.zavedenieura.cz>

<http://www.komora.cz>

<http://www.wikipedie.cz>

<http://www.bde.es>

Mladá fronta Dnes

Průvodce před vstupem České republiky do Evropské unie
Česká republika v Evropské unii